

ИНФО БИЛТЕН

Фонд за здравствено осигурување
на Македонија

ИНФО БИЛТЕН ИЗДАНИЕ БР.26/2013

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Содржина

Вовед.....	3
Јануари.....	4
Февруари.....	5
Март.....	5
Април.....	6
Мај.....	7
Јуни.....	8
Јули.....	9
Август.....	10
Септември.....	10
Октомври.....	12
Ноември.....	13
Декември.....	14

Вовед

Стручните тимови на Фондот во годината што измина продолжија со напорна работа на унапредување на здравствениот систем со цел да овозможат што подобри услови за остварување на правата на нашите осигуреници. Решенијата ги носевме врз основа на темелни анализи, странски искуства и претходно утврдени потреби.

Соработката со здруженијата на граѓани, со коморите и со здравствените установи на примарно, секундарно и терцијарно ниво, како даватели на услуги на нашите осигуреници се продлабочи.

Учествуваме на Регионалниот форум на фондовите за здравство, каде фондот меѓународно се етаблира како лидер во носење и спроведување на реформи во полето на правата од здравствено осигурување.

Резултатите што ги постигнавме во 2012 година, а што Ви ги претставуваме во првиот број на Инфо-билтенот за оваа 2013 година, за нас претставуваат поттик со уште поголем елан да работиме и во иднина и уште повеќе да им го олесниме патот во остварување на правата на нашите осигуреници.

Уредувачки одбор

Јануари

- ❖ Од 01.01.2012 година започна **новиот начин на упатување** кој, според законот за ЗЗО, должни се да го применуваат сите здравствени установи, кои имаат склучено договор со Фондот.
- ❖ За ефективно движење на пациентите и со цел намалување на листите на чекање ФЗОМ на својата интернет страна ги истакна апроксимативните **листи за чекање** и телефонски броеви за закажување.
- ❖ Од 15 јануари 2012 година се утврди **повисок стандард** со нова повисока референтна цена за **задушните слушни апарати**
- ❖ Со цел поефикасно подигнување на лекови на рецепт кои се во режим на пропишувања од страна на клинички конзилиум се дефинира Образец за Конзилијарно мислење за лекови од Листата на лекови на товар на ФЗОМ, на овој начин пациентот само еднаш годишно треба да има препорака за овие лекови.
- ❖ За овозможување на подобра заштита на своите осигуреници, Фондот организира **двосменско работење на Секторот за контрола**. Со тоа се овозможи континуирана работа од најмалку дванаесет часа дневно, со најмалку двајца овластени контролори во втора смена, да им биде достапна на осигурениците.

Февруари

- ❖ **Нови референтни цени и пакети на здравствени услуги**, од 1 февруари стапија на сила, со ова се вовеле примена на дополнителни **12** завршни епизоди на лекување во специјалистичко консултативната здравствена заштита и **140 нови референтни цени** на здравствени услуги од специјалистичко консултативната здравствена заштита.

Март

- ❖ По успешно завршените преговори на Фондот со коморите од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, се донесоа новите анекси на договорите за 2012 година за сите дејности.

- ❖ За **полесна и поголема достапност на определни лекови**, ФЗОМ измените на Листата на лекови од ноември 2011, почна да се применуваат од месец март 2012 година. Во пракса ова значи дека голем број на лекови кои мораа да бидат препорачани од специјалист/субспецијалист се симнаа на примарно ниво и матичниот лекар може директно да ги пропишува согласно медицинските индикации. Вака пациентите заштедуваат и време и пари од непотребни посети но и се намалува инциденцата на преносливи болести
- ❖ Со новите измени на Законот за здравствено осигурување (Службен весник бр. 26 од 21.02.2012) Листата на лекови ја утврдуваат 14 стручни комисии формирани од Владата на Република Македонија, согласно со меѓународната АТЦ класификација на лекови.
- ❖ Согласно Законот за измена и дополнување на Законот за здравствено осигурување (Службен весник бр. 26/2012 од 21.02.2012) направена е измена во исплатата на надоместок на плата за време на привремена спреченост на работа.

- ❖ ФЗОМ ја детектирало потребата за издавање на единствен документ - Упатство за фактурирање здравствени услуги, кој им беше презентираан на здравствените установи. Овој документ претставува сублимат на сите досега издадени правила, упатства и начини на фактурирање на здравствени услуги и е конципиран во три одделни сегменти кои се однесуваат на примарна здравствена заштита во здравствени домови, специјалистичко консултативна здравствена заштита и болничка здравствена заштита.

Април

- ❖ Ревидирани се 52 цени и усвоени 6 референтни цени за нови здравствени услуги кои се однесуваат на болничка здравствена заштита за акутни случаи.
- ❖ Се воведуваат 4 нови дополнителни ДСГ групи (здравствени услуги) за имплантација на срцев пејсмејкер со хируршко поставување на електрода, кардиоторакални/васкуларни процедури на деца до 10 години, кардијално електрофизиолошко испитување со радиофреквентна аблација и кардијално електрофизиолошко испитување.
- ❖ Се изврши Јавен повик за склучување на договори со матични лекари во 100 рурални подрачја / населени места каде не е обезбедена здравствена заштита.
- ❖ **Фондот за здравствено осигурување на Македонија подготви акциски план за воведување на кадаверична трансплантација на бубрези во РМ:** За оваа цел **Фондот обезбеди средства** за периодот 01.04.2012 до 31.12.2012 преку условни буџети за 5 трансплантации на детска хирургија на бубрези и црн дроб, 20 трансплантации на бубрези на урологија, 11 трансплантации на коскена срцевина на хематологија, 70 кадаверични трансплантации.

- ❖ **ФЗОМ вршеше едукација** за новите Критериумите за привремена спреченост за работа на која присуствуваа 43 лекари вработени во подрачните служби на Фондот, 40 лекари претставници од Здружението на приватни лекари на РМ, 472

лекари специјалисти од јавните и приватните здравствени установи во РМ, 13 претставници од Државен санитарен и здравствен инспекторат од Министерство за здравство.

- ❖ ФЗОМ при склучување на новите договори со јавните здравствени установи за обезбедување и извршување на здравствени услуги, за периодот од април 2012 заклучно со декември 2012 година, ја прошири листата на здравствени установи со кои договори и специфичен вид и обем. **Остварувањето на специфичниот вид и обем е директно поврзано со износот на договорениот надоместок за вид и обем на здравствени услуги од специфичниот план, а истата здравствена установа мора во целост да ги исполни на квартално ниво, за да го обезбеди договорениот надоместок.** Со ова се обезбедуваат лекови и здравствени услуги на осигурениците/пациентите кои имаат специфични заболувања како што се, мултиплекс склероза, цистична фиброза, хормон за раст, хронична миелоидна леукемија, трансплантација на бубрези и коскена срцевина, трансплантации кај деца.

Мај

- ❖ Една од мерките воведени во 2011 година за подобрување на квалитетот на здравствените услуги кои се на товар на ФЗОМ беа: печатен рецептен образец на ФЗОМ кој се применува од 1 јули 2011 и нов рецептен образец кој се применува од 1 декември 2011. По направените посети и анкети во ординации и аптеки од примарна заштита, **резултатите од истражувањето покажаа дека времето потребно за обработка и издавање на лек на рецепт во аптеките е намалено кај 72% од испитаниците.** Двојно е намален и бројот на осигуреници вратени за корекција на рецепт кај избран лекар.

- ❖ Објавен е годишниот извештај на ФЗОМ за 2011 година, со што се презентираат трендовите во врска со правата на осигурениците и користење на средствата од

здравственото осигурување. Презентирани се и сите активности преземени од страна на ФЗОМ во претходната година. Новина во овој извештај е тоа што изобилува со анализи на трендови и споредби со останатите земји за одредени појави.

- ❖ Фондот за прв пат почна со постапување по претставки од осигурениците кои се доставени по електронска пошта (e-mail) или телефонски пријавени, наместо само со писмено доставени претставки, согласно Законот за општа управна постапка, како што беше случајот до сега.

Јуни

- ❖ **Воведен е веб сервис за бесплатна проверка** на здравственото осигурување на осигурениците (<http://moeosiguruvanje.fzo.org.mk>). Фондот ја промовираше оваа услуга преку својата интернет страна со поставување на директоен линк “мое осигурување, мој доктор”. Идејата за ваков веб сервис, односно услуга, произлезе од потребата и долгогодишното барање на избраните матични лекари. Сервисот е наменет за осигурениците и избраните матични лекари и претставува алатка преку која осигурениците може да си го проверат статусот на своето осигурување без да доаѓаат во подрачните служби на Фондот или да чекаат да добијат сини картони.

- ❖ Подготвено е Упатство за здравствени установи кои обезбедуваат примарна здравствена заштита (општа и стоматолошка) и итна медицинска помош, во случај на пружање на здравствени услуги на осигурени лица од земји со кои Република Македонија има склучено (превземено) договор за социјално осигурување за време на привремен престој во Република Македонија.

- ❖ За подобрување на работењето на ФЗОМ и сите негови процеси се изврши обука за 250 вработени во ФЗОМ за постапување со клинети, ефективна комуникација и управување со тим .

Јули

- ❖ Новини по подрачната служба Скопје како резултат на барањето на фирмите, избраните матични лекари и пред се на осигурениците, **Фондот отвори истурени канцеларии во Драчево и Ѓорче Петров**. Користењето на услугите е флексибилно, односно, кој било граѓанин или здравствена установа од Скопје може да биде услужен во овие канцеларии, независно каде живее.
- ❖ Се имплементираше таканаречен **“систем за чекање на шалтер”**. Системот се состои од пултovi преку кои може да се одбере бараната услуга и од дисплеи со реден број над секој од шалтерите. При секоја најава на пултот од страна на осигуреникот се испечатува ливче на кое што го пишува редниот број со кој осигуреникот го завзема своето место во редот за чекање. На ливчето покрај редниот број има информација за називот на одбраната услуга, време на земање на ливчето, број на осигуреници кои веќе чекаат за таа услуга.
- ❖ Согласно проектот на Министерството за информатичко општество и администрација, Оцени ја администрацијата – преку уредите наречени „семафор“ се покажа дека **ФЗОМ е една од најуспешните институции во РМ**, имено, резултатите од оваа новина покажуваат дека над 80% од осигурениците се задоволни од пружените услуги на вработените на ФЗОМ, а 5% незадоволни.
- ❖ Воведени беа **7 нови референтни цени** за здравствени услуги од областа на нефрологијата. Сите наведени здравствени услуги за кои ФЗОМ вовеле нови референтни цени се однесуваат на посоефицицирани здравствени услуги кои ќе им овозможат на пациентите подобра и поквалитетна здравствена услуга.
- ❖ Поради ефикасно и економично користење на комплексните дијагностички и терапевтски можности и унапредување на медицинските услуги посебно за потребите на кадаверична трансплантација, се воведоа **6 нови ДСГ групи** за здравствени услуги, кои за првпат ќе почнат да се извршуваат во Македонија на товар на ФЗОМ: А10Z трансплантација на рожница, А11Z припрема на донор и мултиорганска експлантација и експлантација на ткиво, А12Z припрема на донор и мултиорганска експлантација и експлантација, А13Z припрема на донор и експлантација на органи, А14Z припрема на донор и експлантација на рожница/очна јаболкница еднострана и/или двострана, А42Z серолошка обработка на донорот на органи/ткива.

- ❖ ФЗОМ ја направи **третата по ред годишна ревизија** и утврди нови референтни цени за лекови од **Листата на лекови** кои паѓаат на товар на ФЗОМ, со ова се овозможи рекорден број на лекови без доплата за осигурениците како и рекорден број на намалени цени на лекови. Со ова осигурениците кои имаат определени заболувања ќе имаат директно финансиско олеснување при користење на пропишаната терапија. Од првично 77 лекови без доплата во 2009 година, се достигна до бројката од **276 лекови** по генеричко име. По заштитено име, бројот на лекови **без доплата се зголеми** од 166 лека во 2009 година на 403 лека во 2012 кои паѓаат на товар на Фондот.

Август

- ❖ ФЗОМ направи **измена во начинот на плаќање на капитација** со цел олеснување на работата на избраните лекари. Оваа измена овозможува полесно и поедноставно практикување на медицината и обезбедување на подобра здравствена заштита на осигурениците. **Капитацијата** за примарната здравствена заштита се исплатува секој месец 100%, наместо претходниот 70%. Со други зборови, 30% од парите кои лекарите ги добиваат по основ на цели, превентивни мерки и активности ќе ги добиваат веднаш, а не еднаш квартално како досега.
- ❖ Реафирмирано е правото на надоместок на плата за време на отсуство поради бременост, раѓање и мајчинство – породилно отсуство –кое произлегува од областа на работните односи. Имено, овозможено им е на сите оние осигуренички кои се враќаат на работа пред истекот на породилното отсуство, кое е во траење од 9 месеци, да може да остварат надоместок на плата во висина од 50% од основницата на утврдениот надоместок за породилно отсуство се додека трае породилното отсуство. Значи, осигуреничките покрај платата која ќе ја остварат кај работодавецот во случај на предвремено враќање од породилно, паралелно ќе го примаат и надоместокот на плата од Фондот во висина од 50%.

Септември

- ❖ На барање на бизнис заедницата, Агенцијата за вработување на РМ, Фондот за здравствено осигурување и Фондот за пензиско и инвалидско осигурување ја **ревидираа и усогласија процедурата за пријавување и одјавување на работници** во фирми на кои договорите за работа на определено време да им се продолжуваат без притоа да има прекин во работниот однос, во насока да не се врши одјава и пријава во работен однос со нов датум.

- ❖ Фондот за здравствено осигурување на Македонија одржа прва работна средба со новото раководство на Фармацевтската комора на Македонија. Се разговараше за стратегијата за понатамошно заедничко делување и оперативен план за соработка за идниот период, сумирање на резултатите за референтните цени на лековите и друго.
- ❖ Одржана е Работилница на тема “Листа на лекови на товар на ФЗОМ – пракса и искуство” наменета за здравствените работници кои вршат дејност во здравствени установи кои имаат договор со ФЗОМ, со цел да се дискутираат прашања проблеми и предлози во врска со имплементацијата на позитивната листа од аспект и на фармацевти и лекари.
- ❖ Променета е содржината на сините картони, што значи за проверка на валидноста на синиот картон потребно е да се проверува само името и презимето на осигуреникот и бројот на здравствената легитимација (БЗЛ) запишан на истиот дали се совпаѓаат со податоците запишани на здравствената легитимација.
- ❖ Еден од најважните проекти на кој ФЗОМ интензивно работеше повеќе од една година е **централизацијата на информациониот систем на Фондот**. Тоа значи, сите податоци и сите деловни процеси на Фондот се централизирани во една база. Тоа ќе значи понатаму автоматско добивање на податоците и од останатите институции како УЈП, фондот на ПИОМ, АВРМ) по електронски пат.

- ❖ Се овозможи остварување на правата од здравствено осигурување во било која подрачна служба на ФЗОМ, наместо како досега кога осигуреникот мораше да ги оствари правата само во таа подрачна служба каде живее т.е. работи.
- ❖ Промовиран е проектот „**БИДИ ХУМАН**“ за унапредување на крводарителството во Македонија преку електронска апликација за „паметни“ мобилни телефони. Проектот е изработен од страна на студенти на ФИНКИ а подржан од Институтот за трансфузиологија и ФЗОМ. Проектот има за цел поттикнување на младите лица за крводарување.

Октомври

- ❖ ФЗОМ е првата јавна институција во Македонија која вовеле **електронско банкарство**, и тоа откако на 01.01.2011 година го вовеле Трезорот, односно стана посебен носител на платниот промет за ЈЗУ. Последниот и најбитен чекор за целосна модернизација на трезорското работење Фондот го направи на 8 октомври со воведување на **е-Трезор** (e-banking) односно електронско поднесување на налозите за плаќање преку web апликација/интернет од страна на ЈЗУ. Оваа апликација, покрај електронското поднесување на налозите за плаќање, на ЈЗУ ќе им овозможи целосен увид во нивното “банкарско” работење преку дневни и “историски” прегледи, како и преку периодични прегледи за состојбата на нивните сметки, состојбата на искористеноста на нивните буџети, т.е. одобрените и потрошени средства по ставки, остатоци за користење итн.

- ❖ Соработката меѓу здрженијата на граѓани и ФЗОМ продолжува и резултира со конкретни активности. ФЗОМ даде поддршка на сите здруженија за апликација на проектот на град Скопје и Австриска амбасада за добивање донации на парични средства врз основа на презентација на подготвен проект.
- ❖ Беше презентиран идниот проект за **Регистар на пациенти со специфични заболувања**, подготвен во соработка со ФИНКИ.
- ❖ Благодарение на соработката со здружението Раст, како и со поддршка на лекарите специјалисти од Клиника за детски болести, **ФЗОМ го промени начинот за издавање на хормонот за раст** на дечиња што имаат потреба од оваа терапијата. Од октомври месец на овие деца ќе им се издава тримесечна терапија, наместо досегашната месечна. Вака се овозможува финансиска и временска заштеда на семејствата кои секој месец мораа да патуваат до детската клиника.

- ❖ Со здружението на пациенти заболени од ревматолошки болести - НОРА се оддржаа многубројни средби и им се даде поддршка на нивниот проект **Инсталирање на информативни пултovi во повеќето болници во државата.**
- ❖ ФЗОМ присуствуваше Во Белград на шестиот Регионален форум на фондови за здравство. Оваа година ФЗОМ ги презентираше следниве актуелни теми: ФЗОМ се движи во насока на стратешки купувач на здравствени услуги; поедноставување на административните процедури во ФЗОМ и претставување на Електронската здравствена картичка – ЕЗК; реформи во цената на лекови, ефектите од споредувањето на методологијата на референтните цени, контролата на ФЗОМ, казнена политика и ефектите од истата.
- ❖ ФЗОМ и оваа година организираше работилница на тема “Листа на лекови на товар на ФЗОМ – пракса и искуства”. Работилницата беше наменета за здравствените работници кои вршат дејност во здравствени установи кои имаат договор со ФЗОМ.

Ноември

- ❖ Од 1 ноември сините картони почнуваат да одат во историјата, сите осигуреници кои имаат подигнато електронска здравствена картичка од Фондот, нема повеќе да се печатат сини картони.

- ❖ Како резултат на континуираните средби на ФЗОМ со Сојузот на здруженија на дијабетичари и Здружението за деца со дијабет – „Баланс – Д“ беше **променет начинот на издавање на инсулинска терапија**. Од 1 декември на инсулин зависните пациенти им се овозможи издавање на инсулинската терапија само врз основа на Барање за издавање на инсулинска терапија кое ќе го издава лекарот специјалист/субспецијалист во Центарот за дијабет за цела година.
- ❖ **Дежурните служби во ЈЗУ Здравствен дом Скопје ќе работат и во сабота**, односно, договорено е сите избрани лекари кои имаат склучено Договор за извршување на здравствени услуги во примарна здравствена заштита, односно сите матични лекари ќе бидат вклучени во дежурствата кои се организирани од ЈЗУ Здравствен дом Скопје. Дежурствата ќе бидат организирани во следниве општини на територија на град Скопје; Поликлиника Чаир; Поликлиника Шуто Оризари;

Поликлиника Бит Пазар; Поликлиника Јане Сандански; Поликлиника Драчево; Поликлиника Ѓорче Петров и Поликлиника Ченто.

- ❖ Претставниците на Лекарската комора и Здружението на приватни лекари на Македонија, во новите договори со матичните лекари и специјалистите иницираа да се воведат следниве **измени во превентивните цели** за рано откривање на болести: превентивни активности за рано откривање на малигни болести на дебелото црево на популација од 50 до 74 годишна возраст, превенција на кардиоваскуларни болести како и рационално користење и рационално пропишување на лекови од Листата на лекови на товар на Фондот, посебно во делот на антибиотиците и антидепресивите.
- ❖ Донесена е **нова Одлука за утврдување на скапи лекови** од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија што се издаваат на рецепт во примарната здравствена заштита, а која ќе се применува од 01.01.2013 година. Овие лекови ќе бидат издавани без да бидат сметани во месечните квоти на аптеките.

Декември

- ❖ Се направи **ревизија на цената** на здравствени услуги за вградување на гради (импланти) **постоперативно кај осигуреници со рак на дојка** лекувани на Клиниката за пластична и реконструктивна хирургија, со што ќе се овозможи целосно финансиско покривање на хируршките зафати на ваквите интервенции.
- ❖ Измина рокот согласно законот за мирување на долгови за придонеси за здравствено осигурување. Тие правни лица кои навремено го плаќаа здравственото осигурување во изминатите 4 години, со барање до ФЗОМ ќе им бидат избришани долговите и каматите по истите.
- ❖ Фондот за здравствено осигурување спроведе **акција за информирање** на сите матични лекари, специјалисти/субспецијалисти дека ортопедското помагало

Инхалатор со распрскувач е наменето исклучиво за деца до 18 годишна возраст кои имаат историја на хронична респираторна болест, астма, бронхиектазија, друга хронична пулмонална болест.

- ❖ Фондот за здравствено осигурување на Македонија заради обезбедување на континуирана здравствена заштита за осигурените лица ноќе, сабота, недела и државни празници, **започнувајќи од 01.01.2013 година** ќе спроведува **организирани дежурства во приватните здравствени установи аптеки** кои имаат склучено договор со ФЗОМ, во согласност со Одлуката за организирање на дежурства во аптеки донесена од Управниот одбор на ФЗОМ. За таа цел изготви Одлука за организирање на дежурства, нова одлука за утврдување на лековите кои може да ги пропишуваат лекарите во дежурна служба со што овие лекови ќе бидат надвор од месесечните утврдени износи(квоти) за аптеките, како и измени во Договорот за регулирање на односите помеѓу Фондот за здравствено осигурување на Македонија и здравствените установи за начинот на плаќање на здравствените услуги со кои се врши обезбедување на осигурените лица со лекови на рецепт од Листа на лекови кои паѓаат на товар на Фондот.
- ❖ ФЗОМ со поддршка на Фармацевтската комора, во корист на осигурениците и давателите на здравствени услуги (аптеките), направи измена на Правилникот за квоти со кој се обезбеди значајно подобрување на распределбата на средстватат наменети за лекови.

